124, WS informationsdriven nära vård – transkribering

Intro: Farzaneh
Informationsdriven nära vård handlar om att använda den information som vården och kommunerna redan samlar för att ge människor en vård och omsorg som är närmare, bättre samordnad och mer anpassad efter deras faktiska behov.

Poddmusik

Hej och välkommen till FoU-podden! Det här avsnittet spelas in på en workshop om Informationsdriven nära vård. Jag som gör podden heter Lena Stenbrink och i det här avsnittet kommer ni att få höra deltagare på workshopen och forskare som leder projektet samt samordnare för projektet. Och med mig just nu är Anna Åkerberg, Sanna Tiikkaja, Elisabeth Ström och Helena Ritzén.

Lena
Varmt välkomna! Kan ni presentera er lite noggrannare först? Vilka är ni och varför är ni med i den här podden?

Helena
Jag heter Helena Ritzsén. Jag jobbar på Demokrati- och utvecklingsstaben i Region Sörmland och är mer för att samordna regionens deltagare i det här projektet, hålla ihop och göra det som behövs för att få arbetet att löpa vidare.

Elisabeth
Hej! Elisabeth Ström heter jag. Jag är kollega till Helena och jag jobbar som verksamhetsutvecklare i Region Sörmland och är kontaktperson för Region Sörmland. Jag jobbar också ganska mycket med vården, vanligtvis i Sörmland, så jag tycker att det här ska bli jättespännande.

Sanna
Hej! Sanna Tiikkaja heter jag och jag jobbar på FoU i Sörmland. Som forskningsledare och tillsammans med min kollega Anna så ansvarar vi för att koordinera länets kommuner, så det är jättekul. Alla åtta kommuner är på plats idag. Vi har ett manfall men förutom det så känns det jättefint varje dag.

Anna
Hej! Anna Åkerberg, forskningsledare på FoU och tillsammans med Anna så samordnar vi kommunernas deltagande.

Och jättekul att vara här idag. Ska bli spännande att se vad utfallet blir av den här dagen. Jättekul med allt engagemang och alla som kommer hit från hela länet.

Lena
Som sagt. Det vi ska prata om är informationsdriven nära vård. Men vad menas med det egentligen?

Elisabeth
För mig är informationsdriven nära vård att använda den data som vi redan har samlat in i all verksamhet som vi bedriver i region och kommunen, och att använda den för att se saker som behöver utvecklas och fatta kloka beslut. Och vi pratar mycket inom Nära vård att bli personcentrerade. Så det är att använda den data som vi har för att driva utveckling.

Sanna
Jag tänker att det också handlar om teknologin, att man kombinerar två olika stora dataset från region och kommun med befintliga data för att upptäcka mönster som inte det mänskliga ögat kan upptäcka själv. Så här använder vi verkligen tekniken för att kunna se mönster i till exempel patienter eller brukarresor i både region och kommun. Så det här är ett härligt forskningsprojekt som går att kombinera de här två olika typerna av data.

Elisabeth
Och det som är spännande med det här projektet är också att vi kan lägga ihop data från region och kommun. Det får vi ju inte göra vanligtvis, men när man forskar, då får man kombinera regiondata och kommundata. Så det gör en möjlighet för oss att se hela invånarens resa inom regional och kommunal verksamhet.

Sanna
Och sättet som det kommer att funka är att regionen skickar in sina uppgifter och kommunen skickar in sina uppgifter, och det framför allt Eskilstuna kommun nu som kommer att vara först ut i det här projektet. Och sen är det Högskolan i Halmstad som slår ihop själva datan. Så det gör vi inte lokalt, utan det är högskolans Halmstads jobb att se till att data blir sammanfört och användbart.

Lena
Hur funkar det med personuppgifter?

Sanna
Alla personuppgifter är kodade, pseudonymiserade så att nummer eller namn eller den typen av information kommer inte att skickas med, utan det kommer vara ett så kallat löpnummer som är ett nummer som inte betyder någonting helt enkelt.

Lena
Okej. Och idag är vi då på en workshop som sagt. Så vad har hänt hittills och vad ska hända under den här dagen idag?

Sanna
Vi har identifierat fyra olika huvudområden eller utmaningar som kommun och region ser som viktiga länsgemensam. Och idag ska vi försöka formulera forskningsfrågor utifrån de här

utmaningarna. Så det är det som grupperna sitter och jobbar med just nu när vi har det här samtalet. Så vi får se vad utfallet blir efter på eftermiddagen.

Elisabeth
Och en viktig fråga är också det som att vi ska jobba datadrivet. Så måste ju forskningsfrågorna också ha data som kan svara på dem. Så det är också en del av dagens arbete att börja tänka Vad är det för data vi matar in?

Sanna
Ett exempel som Elisabeth har tagit upp. Det handlar till exempel om ensamhet. Vi vet att det är en jätteviktig fråga om personen lider av ofrivillig ensamhet, men om inte den registreras i data, då kan vi inte mäta det. Så det är den typen av frågeställningar som deltagarna sitter och funderar över.

Lena
Okej, vi tar och lyssnar på några av deltagarna nu och ser vad de har att säga.

Deltagarintervjuer

Lena
Hej! Vem är du?

Malin
Hej, Malin Javelius heter jag och jag är verksamhetsutvecklare och processledare för Nära vård i Katrineholms kommun.

Lena
Och vad kommer det sig att du är med på den här dagen?

Malin
Jag har blivit utsedd som representant i det här projektet för Katrineholms kommun, så därför är jag här idag och deltar i det här intressanta projektet.

Lena
Hur jobbar du med det här i ditt vanliga arbetsliv om du gör det?

Malin
I dagsläget så jobbar vi inte aktivt med det här. Det här projektet är en uppstart för oss. Framåt kommer vi att jobba med det, men i dagsläget inget aktivt.

Lena
Ja, du kommer från Katrineholm då. Varför är det viktigt för din kommun?

Malin
Jag tänker att det här är ju superviktigt för alla kommuner, att vi ska kunna få ta del av regionens data så som vi inte kan idag, utifrån att det lagen säger ifrån. Så det här är ju både kommun och region har ju viktiga data för att kunna dela med varandra, och vi skulle kunna

dra stor fördel av att kunna dela vår data för att kunna hjälpa våra brukare patienter bättre i samhället.

Lena
Hej! Vem är du?

Johan
Jag är Johan Lindström, förvaltningschef Eskilstuna kommun, Vård och omsorgsförvaltningen.

Lena
Och vad kommer det sig att du är här på den här workshopen idag?

Johan
Jag är ju som sagt ansvarig för vård och omsorg och vi är ju i Eskilstuna en av dem, eller den första kommunen som på riktigt kommer genomföra det här tillsammans med Region Sörmland och är jätteintresserade av att vi formulerar rätt frågor. Att vi fokuserar på det som kan ge oss mest kunskap om framför allt hur kan vi bli mer proaktiva, hitta de grupper som det vi kan ge en tidigare insats eller förstå samband som vi inte förstår idag. Så det är jätteviktigt att vara här idag tänker jag.

Lena
Hur kommer de här frågorna in i ditt vanliga arbete?

Johan
Det här är ju verkligen ett område som vi, och som jag har jättelänge, väntar på att få bättre data som underlag för våra beslut och vägval och hur vi dimensionerar insatser, vilka insatser vi ger och hur vi ger dem och så vidare. Faktum är att vi gjorde en överenskommelse redan 2018 mellan Eskilstuna och Region Sörmland, att vi skulle få prova på att gå lite före med nära vårdutveckling, och då var det här en av de punkter som vi var överens om då, att vi verkligen ville korsa data för att förstå mönster och kunna hjälpa oss att bli mer proaktiva, så att det är jätteroligt att det är verklighet nu, att vi åtminstone kan börja testa.

Lena
Varför är det så viktigt då?

Johan
Det där jag var inne på att det finns ju massor med data gömt i våra system som skulle kunna rätt hjälpa oss att faktiskt bli mycket bättre, ge rätt insats, rätt vårdinsatser vid rätt tidpunkt i rätt person och framför allt som jag använt flera gånger att hjälpa oss att bli mer förebyggande proaktiva. Att kunna identifiera mönster som innebär att vi förstår att den här personen kommer ha ett större vårdbehov om ett tag. Så då sätter vi in rätt insats så tidigt det bara går för att hjälpa individen att leva ett bättre liv och att undvika att det uppstår behov av vård överhuvudtaget.

Lena
Är det något annat som du tycker skulle vara intressant att nämna?

Johan
Nej, jag tycker bara från den här workshopen. Jag tycker det är ett otroligt positivt

sammanhang där dels alla kommuner i länet är med och intresserade, regionen är här. Jag känner engagemanget och viljan att det finns så mycket mer vi kan göra om vi får tillgång till den här datan och att det här forskningsprojektet ger oss bra förutsättningar och bra möjligheter att börja gräva i det här. Det här är första gången vi får pröva. Jag ser framför mig att det här är det normala arbetssättet i framtiden. Men vi måste börja den här vägen. Och jättebra med en forskargrupp som har gjort det här tidigare, har kunskaperna och fortfarande vill utveckla och lära sig mer om. Vad är rätt frågor och vilken data kan man egentligen hitta. Så otroligt positivt att det här händer.

Lena
Hej! Vem är du?

Anna O
Hej! Jag heter Anna Ormegard och jag är divisionschef över den regiondrivna primärvården i Region Sörmland.

Lena
Och vad kommer det sig att du är med den här dagen?

Anna O
Primärvården är ju otroligt viktig för utvecklingen av nära vård, och i det här sammanhanget ska vi titta på just hur vi kan jobba smart och resurseffektivt. Vi ska titta på hur vi kan prioritera, förebygga och jobba smart framåt utifrån ett datadrivet arbetssätt. Och där behöver verkligen primärvården vara med.

Lena
Kommer det här in i ditt vardagliga arbete, vanligtvis eller?

Anna O
I mitt vardagliga arbete, handlar det om att se till att Region Sörmlands invånare får bästa möjliga primärvård. Och utifrån det här projektet är det ju just det, den skärningspunkten som är mellan den regiondrivna primärvården och den kommunala primärvården. Så ja, det skulle jag ju ändå säga utifrån att jag ändå vardagligt har ett ansvar för den strategiska utvecklingen av primärvården.

Lena
Varför är det här med informationsdriven nära vård så viktigt i Region Sörmland?

Anna O
Vi jobbar ju hela tiden med knappa resurser, men vi ska ändå ge bästa möjliga vård till våra patienter och våra invånare i Sörmland. Vi behöver hela tiden försöka hitta hur vi på allra smartaste sätt använder resurserna, så att vi får ut så mycket som möjligt.

Och det vi har sett är att vi blir ju inte fler som arbetar inom vare sig den regionala, regiondrivna vården eller den kommunala vården. Vi kommer inte heller få mer pengar eller skatteintäkter att jobba med, så vi behöver ju hitta hur vi kan utnyttja de resurserna vi har på ett bättre sätt. Och det tror jag handlar väldigt mycket om skärningspunkten mellan kommunal vård och regiondriven vård.

Jag tror fortfarande att vi gör väldigt mycket dubbelt. Vi gör väldigt mycket i stuprör. Vi gör väldigt mycket utan att samordna och det måste vi bli bättre på. Och det är det som är vitsen med hela det här projektet, att hitta de skärningspunkterna eller de här frågorna där vi ser att vi kan hämta hem smartare arbetssätt och effektivare arbetssätt.

Lena
Är det något annat som du tänker att det skulle vilja lägga till som skulle vara intressant?

Anna O
Jag tycker att det är väldigt roligt att vi är gör det här projektet tillsammans på ett vetenskapligt sätt, men också att alla kommunerna är på och att regionen är väldigt intresserad av den här frågan också. Så det känns som det här är någonting vi gör tillsammans.

Lena
Hej! Vem är du?

Lisa
Hej! Jag heter Lisa Hultman och en nyanställd forskningskoordinator inom vård och omsorgsförvaltningen i Eskilstuna kommun.

Lena
Vad kommer det sig att du är här idag då?

Lisa
Idag är jag här som en av representanterna från Eskilstuna kommun, för att ha med det kommunala perspektivet i arbetet.

Lena
Och hur jobbar du då rent praktiskt i ditt vardagliga arbete med de här frågorna?

Lisa
Att följa och att vara en del av olika forskningsprojekt. Det är en viktig del av mitt arbete som forskningskoordinator inom vård och omsorgsförvaltningen. Vår målsättning är att vara en kunskapsbaserad förvaltning och har ett starkt engagemang för forskning.

Lena
Men om man säger rent praktiskt, vad gör du i arbetet? Vad innebär ditt arbete?

Lisa
Jag tänker att utifrån min roll i det här projektet så är ju jag som sagt forskningskoordinator i Eskilstuna kommun, och i det så har jag en roll i att sammanföra olika delar av eller olika anställda inom kommunen och se hur de kan bidra i den här forskningen.

Många av frågorna är så att man måste ut till verksamheten för att få in svaren som forskningen efterfrågar, och då är det en del i min roll att leta upp de personerna som kan svara på frågorna kopplade till forskningen.

Lena
Om vi tar det här projektet med informationsspridning nära vård. Varför är det viktigt här i Eskilstuna?

Lisa
Jo, i förlängningen så strävar ju det här projektet efter att både effektivisera och förbättra vården för personer som är boende i Eskilstuna kommun. Förhoppningen är också att vi ska kunna hitta arbetssätt där vi i ännu större utsträckning, kan erbjuda preventivt och förbättra hälsan för våra invånare. Och i och med det så är det ett väldigt viktigt projekt för oss.

Forskarna berättar

Lena
Ja, nu står jag här med Farzaneh Etminani och Thomas Davidsson. Då ska vi se. Kan ni berätta lite mer om er själva först och varför ni är med på den här dagen?

Farzaneh
Heter Farzaneh Etminani och jag är professor vid Högskolan i Halmstad där jag arbetar med AI och maskininlärning inom hälsa. Jag jobbar även som forskningsledare på Forsknings och innovationscentrum i Region Halland. Jag driver olika forskning och innovation inom AI och hälsa, bland annat forskningsprojektet Informationsdriven nära vård.

Jag är med här för att jag leder forskningsprojektet tillsammans med Region Sörmland och deras kommuner, som handlar om hur bättre användning av information kan förbättra vård och omsorg för individer som är 65 Plus.

Thomas
Hej, jag heter Thomas Davidsson. Jag kommer från den privata sidan men har haft förmånen och lyckan eller vad man ska säga, att få vara med och vara ordförande i forskningsprojekt såsom Kaiser Health och några stycken med KI. Så som del av det så får jag vara med här och hjälpa till att skapa samförstånd mellan region och högskola.

Lena
Vad sa du där i början? Det lät som Kajsa. Forskning?

Thomas
Ja precis. Kajsa Health Kaiser. Det är ett forskningsprogram som drivs av Farzaneh här under Högskolan i Halmstad, i Halmstads högskolas regi, där samarbete som är rätt unikt mellan akademi regionen i Region Halland och ett antal stora ”medtech” eller hälsovårdsbolag såsom Mölnlycke och Capio etcetera, där vi verkligen försöker skapa samförstånd mellan privata näringslivet, akademin och verkligen skapa klinisk förändring med regionen. Jättespännande!

Lena
Men idag handlar det om informationsdriven vård. Så vad menas med det egentligen?

Farzaneh
Informationsdriven nära vård handlar om att använda den information som vården och kommunerna redan samlar in om patienterna, klokare och tillsammans, för att ge människor en vård och omsorg som är närmare, bättre samordnad och mer anpassad efter deras faktiska

behov. Idag ser ofta regionen och kommunerna bara en del av en persons situation var för sig. Det här handlar om att koppla ihop de bitarna så att vården kan bli mer proaktiv i stället för reaktiv.

Thomas
Informationsdriven nära vård är ett stort begrepp som olika människor tolkar på lite olika sätt. Men till att börja med är att nära vård ska vara väldigt mycket med patienten i centrum, vilket är en stor förändring som sker i Sverige just nu. Och informationsdrivet är ju just som Farzaneh säger att det ska vara underbyggt med data och det finns så mycket data tillgänglig egentligen, så kan vi bara strukturera den så får vi betydligt bättre beslut, effektivare processer och en bättre vård för patienten.

Lena
Men ni pratar mycket om data. Vad är det för data man samlar in och hur samlar man in den här datan?

Thomas
Den typ av data som vi använder är den data som finns delvis i alla journalsystemen, i alla stödsystem. En region har ett par hundra system bara för att förstå dimensionen, och varje kommun har också rätt många system, så mängden data finns där. Sen kan det vara bättre strukturerat och tydligare etc. Men det är egentligen byggt på den data som redan finns hos kommuner och regioner.

Lena
Så det ni gör är att ni plockar in den och eller hur? Och vad händer?

Farzaneh
Jag skulle säga att data finns redan i olika system, i regionen och kommunen, men utmaningen är att det är inte bra strukturerad idag och kvalitetsmässigt. Är inte så bra att analysera och hitta mönstret idag för att de jobbar inom stuprör varje kommun, varje organisation. Och det är helt okej för anledning. Vården är fragmenterad, men när man ska se helheten kring en individ, då blir vi lite förvirrade.

Vad händer med patienter inom hela vårdkedjan, mellan region och kommun, därför ska vi hitta rätt data och koppla ihop den och se helheten kring varje individ. Vad händer med patienter under olika verksamheter och olika vårdgivare?

Thomas
Så information finns idag i olika silos och det arbete vi gör här egentligen handlar mycket om att koppla ihop dem till en helhet. Och ett tillägg så har förmånen med det här projektet att arbeta under ett etiktillstånd, så vi får koppla ihop både kommunal och regional data så vi verkligen ser den totala vårdkedjan eller patientresan.

Lena
Okej, men det här projektet har pågått ett tag. Hur länge har det pågått?

Farzaneh
Vi började i maj 2026 och det är på två år.

Lena
Okej, så vad har ni hunnit göra hittills?

Thomas
Hittills har vi egentligen gjort mycket grundarbete. Det som är spännande här är att regionen har lyckats samla alla kommuner inom regionen och få ett samförstånd. Vilka frågor är det egentligen vill titta på? Vilka problem vill vi lösa och hur kan vi få ut det datat? Det är där vi är nu och nu kommer vi ta nästa steg där vi kommer kunna ta ut data, börja göra analysen. Men det är spännande på det sätt Sörmland som region och område tillsammans med kommunerna verkligen har ett helhetsgrepp. Och det är unikt.

Farzaneh
Vi började med en workshop där vi samlade Region Sörmland och deras kommuner tillsammans med kollegor från andra regioner utifrån Högskolan i Halmstads tidigare arbete med Region Kronoberg och Ljungby kommun för att dela erfarenheter och idéer kring projektet. Därefter har vi tillsammans med Region Sörmland och kommunerna identifierat smärtpunkter och sett vilka behov som är viktigast. Idag tar vi nästa steg att omsätta de prioriteringarna i konkreta forskningsfrågor som vi faktiskt kan undersöka med den data som redan samlas in.

Lena
Efter den här workshopen, hur går ni vidare?

Farzaneh
Härifrån checkar vi forskningsfrågorna mot data och påbörja sedan analysen. Vi vill visa en nulägesbild av vård och omsorg för 65 plussare som bor i Eskilstuna i första steget, utifrån integrerade data från region och kommun om patienterna. Och vi letar efter mönster som verkligen kan hjälpa beslutsfattare att planera bättre vård och omsorg för 65 plussare som bor i Region Sörmland.

Det handlar till exempel om vård-övergångar mellan sjukhus, primärvård och kommun, multisjuklighet och hur resurser kan fördelas mer träffsäkert utifrån faktiska behov. Det är ett pågående samarbete fram till 2028.

Lena
Finns det något annat som ni tänker att lyssnaren skulle vara intresserad av att höra som ni kan berätta?

Thomas
Jo, men det som är spännande, att Region Sörmland tillsammans med kommunerna ligger verkligen framkant för hur man kan samarbeta mellan region och kommun. Och bara i de diskussioner vi har haft hittills i de tre workshops vi haft, så märker man att ett antal idéer kommer upp, ökar förståelsen mellan kommun och region, så man kan vara lite stolt över området man bor i.

Lena
Kul!

Farzaneh
Ja, jag vill också lyfta fram att det här är ett viktigt steg som Region Sörmland har tagit för att förbättra vård och omsorg. Att brygga klyftorna mellan stuprören. Få en helhetsbild av hela vårdkedjan och få tillgång till den grunddata som krävs för att sådant projekt. Det är precis det som informations driver när vård handlar om.

Lena
Ja, det var några av deltagarna både från kommunerna och regionen i Sörmland. Och sen nu på slutet forskarna Farzaneh och Thomas från Högskolan i Halmstad. Och nu är vi tillbaka till våra samordnare Helena, Elisabeth, Sanna och Anna. För nu ska vi börja avsluta det här avsnittet.

Lena
Så hur går ni vidare med projektet efter det här?

Elisabeth
Ja, högskolan kommer att bearbeta inputen som vi lämnar idag kring justering av forskarfrågor och vilken data som vi matar in. Sen är det ju Region Sörmland och Eskilstuna kommun som har ett arbete framför sig, att titta på frågorna och se har vi ... Vilken data är det som vi behöver specificera för datauttaget kopplat till forskningsfrågorna?

Lena
Om man vill läsa på mer eller hitta mer information om informationsdriven Nära vård. Var kan man hitta det, Anna?

Anna
Det finns ju på FoU Sörmlands hemsida och det finns på Eskilstuna kommuns hemsida och det finns på regionens hemsida. Har jag glömt någon sida?

De andra
Ja, Högskolan i Halmstad.

Anna
Självklart!

Lena
Vi får väl lägga massor av länkar den här gången. Då undrar jag förstås som vanligt. Är det någonting annat som ni tycker att det skulle vara intressant för lyssnaren att veta om informationsdriven vård eller det här projektet eller den här workshopen?

Helena
Jag skulle bara berömma alla deltagare deras engagemang och verkligen ställer upp på kasta sig in i arbetet utan att veta från början vad det var för någonting. Men just hur mycket man vill, patienter och brukare väl, det kommer fram i det här arbetet tycker jag.

Anna
Ja, jag tänkte säga att en sak som är lite unikt med det här projektet är att hela länet är med i arbetet, för vi har ju jobbat för att alla kommunerna ska vara med. Även fast själva datauttaget

sedan kommer ske i Eskilstuna då. Men det är fantastiskt att så många engagerade personer är med, som Helena säger.

Sanna
Och det här blev väldigt tydligt nu på förmiddagen också. När Farzaneh som är huvudansvarig forskare, berättade om projektet så var det en av deltagarna som räcker upp handen och säger Varför får inte vi vara med? Så frågan var direkt i rummet att det här var jätteintressant. I de andra regionerna där man har gjort liknande arbeten så har det snarare blivit om att nej, vi vill inte vara med. Men här i Sörmland så finns det stora intresset nu som Helena precis sa, att man vill vara med om man vill delta i det här. Så det är jättehärligt att kunna jobba i ett sådant här projekt.

Lena
Då. Tack så jättemycket för att ni var med! Och till dig som har lyssnat säger jag tack så mycket för att du lyssnar på FoU podden och har en toppenfina hejdå.

Rubrik 2

Rubrik 3

Rubrik 4

Rubrik 5

Brödtext